

בזמן שהמשק חוזר בהדרגתיות לשגרה

המוס"ל מסביר: כך תשמרו על בריאות העובדים במשרד בשגרת חרום

3 שבועות אל תוך מלחמת "חרבות ברזל" והמשק הישראלי חוזר בהדרגתיות לעבודה במשרדים. שגרת החירום מעמידה צרכים חדשים לארגונים הממשיכים בעבודתם ונדרשים להיות במוכנות לירי טילים אל עבר ערי ישראל. המוסד לבטיחות ולגיהות מפרסם דגשים למנהלים להתנהלות בשגרת החרום לשמירה על בטיחות העובדים ובריאותם התעסוקתית במהלך מבצע "חרבות ברזל".

מדינת ישראל ותושביה עוברים תקופה קשה ומאתגרת מאז 7 לאוקטובר, החברה הישראלית מתגייסת למען בטחון האזרחים ושלומם הפיזי והרגשי. חלק חיוני בחוסנה של המדינה הוא המשך רציפות תפקודית של המשק שימשיך לייצר וייתן שירותים ככל הניתן למקומות העבודה החיוניים ולשאר מקומות העבודה והציבור הרחב, זאת על מנת לאפשר לכוחות הצבא לפעול ולבצע את פעילותו. שגרת החירום מעמידה צרכים חדשים להנהלת הארגונים הנדרשים להמשיך בעבודה תוך כדי אזעקות וירי טילים אל עבר ערי ישראל. המוסד לבטיחות ולגיהות ריכז הנחיות ודגשים למנהלים להתנהלות ולשמירה על בטיחות העובדים ובריאותם התעסוקתית בזמן מבצע "חרבות ברזל".

דרכי פעולה במקום העבודה בזמן שגרת חרום המענה במקום עבודה למצב חרום ובכלל זה ירי טילים, רעידת אדמה, חדירת מחבל, שריפה וכו' מחייב לבצע תהליך ניהול סיכונים ודרכים למזעורם, בסיום התהליך על מקום העבודה לכתוב תוכנית בטיחות להתנהלות בשגרת חרום לאור הסיכונים, תוכנית הבטיחות תכלול את פירוט הסיכונים, הדרכים למזעורם, תוכנית הדרכה להכרת הסיכונים, תוכנית פעולה למזעור הסיכונים באמצעות צוותים יעודיים כמו צוות חרום מפעלי, שימוש בחומרים וטכניקות פעולה למזעור הפגיעה, תוכנית לאימון ותרגול הצוותים המקצועיים לשמירת כשירותם, את התוכנית יאשר המנהל לאחר שהתייעץ עם ועדת הבטיחות.

מה המנהל נדרש לעשות בשגרת חרום לשמירת הבטיחות?

- יש לוודא שהעובדים מכירים את הסיכונים והדרכים למזעורם, העובדים עברו הדרכה ורענון תקופתי לשימור הידע ובכלל זה מכלול הפעולות הנדרשות והדרכים לטיפול ומילוט אל המרחב המוגן להגנה במהלך ירי טילים.
- יש לוודא שבעלי תפקיד בארגון מכירים את סדר הפעולות הנדרש בשלב הישמע אזעקה הפסקת עבודה ועד היציאה מהמרחב המוגן והחזרת הפעילות, תקשורת והעברת מידע, ניהול האירוע, טיפול ראשוני לאחר ירי טילים במקרה של פגיעה, כגון: הגעת מגישי עזרה ראשונה, צוות סיוע עצמי ראשוני וצוות התערבות מאומנים וכשירים לתפקידים במקום הפגיעה.
- יש לוודא שקיים תכנון המבוסס על תהליך ניהול סיכונים והוראות פקע"ר המאפשר לעובדים להגיע למרחב מוגן בכל אזורי העבודה או שיש ברשות העובד את הציוד למיגון עצמי בשטח.

- יש לוודא כי במקום העבודה קיים מענה לעובדים עם מוגבלות החל מפינוי למרחב מוגן, פינוי אל נקודת פינוי, פינוי אל מחוץ למבנה וכו'.
- יש לוודא כי במקום העבודה נקבע אחראי קומה/מרחב/חדר אשר בזמן אזעקה מוודאים שכולם יודעים להיכן עליהם ללכת בזמן האזעקה ואף עובד לא נשאר מאחור עקב מוגבלות, עקב נגישות בדרכי הגעה, עקב אי שמיעת האזעקה או כל סיבה אחרת.
- יש לוודא שדלתות החרום ודלתות מילוט תקינות, אינן נעולות, נגישות להגעה ללא הפרעה וניתנות לפתיחה בכל שעות העבודה.
- **יש לוודא שהמעברים אל המרחב המוגן/דלתות המילוט פנויים למעבר בכל שעות העבודה, שאין חפצים ומפגעים היכולים לפגוע בעובדים בדרכם אל המרחב המוגן/דלת המילוט.**
- יש לוודא שמערכת הכריזה תקינה למתן הנחיה ראשונית.
- יש לוודא כי למנהל יש כרז יד תקין, כשיר, בהישג יד בעזרתו המנהל יכול לנהל תוך כדי הפינוי ולתת הנחיות לעובדים.
- יש לוודא שתאורת החרום במרחב המוגן, בתחנות העבודה ובדרך המילוט נבדקה ונמצאה כשירה.

מה העובד נדרש לעשות בזמן עבודה בשגרת חרום?

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), תשנ"ט-1999 מגדירות למחזיק במקום עבודה בסעיף 2 את החובה למסור לעובד במקום העבודה מידע עדכני בדבר הסיכונים במקום, ובפרט בדבר הסיכונים הקיימים בתחנת העבודה שבה מועסק העובד, וכן למסור לו הוראות עדכניות לשימוש, להפעלה ולתחזוקה בטוחים של ציוד, של חומר ושל תהליכי עבודה במקום.

- יש לוודא שהעובד מקבל הדרכה על דרכי המילוט מתחנת העבודה אל נקודת מילוט/מרחב מוגן.
- יש לוודא שהעובד יודע היכן ממוקמים המרחבים המוגנים, ולהיכן יש להתפנות במקרה של ירי טילים.
- יש לוודא לא לחסום את דרכי המילוט ולאורך כל שעות העבודה המעברים פנויים.
- יש לרענן את סדר הפעולות שעל כל עובד לבצע במקרה של ירי טילים.

שגרת חרום במקום עבודה המעסיק עובדים עם מוגבלות עובדים או אורחים עם מוגבלות מחייבים מענה ייחודי אשר נדרש להילקח בתהליך ניהול הסיכונים ובניית תוכנית לניהול הבטיחות והמענה לחרום. מנהלים שתחתם יש עובדים עם מוגבלות או מנהלים הנותנים שרות לציבור הרחב ויתכן שימצא לקוח עם מוגבלות במקום העבודה נדרשים להכיר את המענה למצבי חרום עבור עובדים ואנשים אלו ביתר שאת ובמקצועיות, הדבר מחייב לא רק היכרות אלא תרגול מעשי הלכה למעשה בפינוי מתחנת העבודה/עמדת שרות אל המרחב המוגן או נקודת המילוט שתמצא מחוץ למבנה. מכיוון שמוגבלויות שונות אחת מהשנייה כך גם המענה והאתגר העומד בפני המנהלים במצבי חרום משתנה בהתאם. במקום עבודה הנותן שרות ואל המקום מגיעים מקבלי שרות שלא ידוע כמה מהם עם מוגבלות ימצאו בעת אירוע במקום

העבודה נדרש לרענן את תהליכי ניהול הסיכונים כדי למזער את הסיכונים, להקטין את אי הוודאות ולתת את המענה האופטימלי למול היכולות הקיימות במקום העבודה והיערכות מקצועיות של המנהלים ובעלי התפקיד, כולם מכירים את הצידוד לפינוי אנשים מוגבלות אופן השימוש ומיקום הצידוד בעזרתו יבוצע פינוי מהיר.

מנכ"ל המוס"ל, ד"ר מיקי וינקלר סיכם: "תפקוד המשק ושמירה על רציפות תפקודית במדינת ישראל בכלל ובמקומות העבודה בפרט מחייבת ביצוע תהליכי ניהול סיכונים ומזעורם, תהליכים אלו בימי שגרת חרום מחוייבים להיבחן בכל יום לאור השינויים. למנהלים במקום העבודה קיימת אחריות גדולה לנהל את העובדים ולוודא שכולם יכולים ויודעים את הדרכים להגעה למרחב המוגן, למילוט מחוץ למבנה בעת הצורך ולנהל את מקום העבודה במקרה של פגיעה, חשוב שהמנהלים בכל דרגי הניהול יכירו את נהלי החירום ויתרגלו את המוכנות בהתאם לסיכונים. אני מזמין את המנהלים להתייעץ עם מדריכי המוס"ל לסיוע במוכנות לשגרת החרום על מנת שנעבור את התקופה ללא פגיעות בנפש וללא תאונות עבודה".